

# ТВОРЧЕ ЖИТТЯ НМАУ ІМ. П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО

---

УДК 78.071.1(470):782

Вовк Р. А.

## ФЕСТИВАЛІ, КОНКУРСИ...

Охарактеризовано досягнення у сфері духового виконавства в Україні кінця 2016 року та перемоги українських виконавських шкіл, зокрема такі мистецькі акції: VII Міжнародний конкурс імені Дмитра Біді (Львів, 23–27 жовтня), Міжнародний конкурс трубачів імені Мирона Старовецького (Тернопіль, 7–12 листопада), VII Міжнародний форум-фестиваль кларнетної і саксофонної музики «Сонячні кларнети» (Житомир, 23–26 листопада), IX Інтернаціональний український музичний конкурс присвячений пам'яті М. І. Спозіто (Київ, 4 грудня), у якому взяли участь майже 50 виконавців на духових та ударних інструментах у сольній і ансамблевій номінаціях. Кінець 2016 року виявився вдалим і вельми успішним для українського духового мистецтва, ознаменувавшись яскравими перемогами на міжнародному рівні. Результати цих акцій свідчать про високу майстерність виконавців української школи гри на духових інструментах, про плідну педагогічну роботу відомих музикантів (О. Блінов, Ю. Василевич, Р. Вовк, Р. Зайцев, О. Кочерженко, М. Омельченко, О. Самойлов і В. Слупський) та піаністів-концертмейстерів (С. Буров, О. Воз'янова, Г. Горбатова, Є. Дашак, Н. Слупська, В. Таран, К. Улезько, Н. Федусів-Пушкар, О. Чайковська, М. Чикаренко).

**Ключові слова:** конкурс, лауреат, педагог.

Протягом 2016 року відбулося багато мистецьких акцій в галузі духового музичного мистецтва України, зокрема VII Міжнародний конкурс імені Дмитра Біді (Львів, 23–27 жовтня) відбувся, міжнародний конкурс трубачів імені М. Старовецького (Тернопіль, 7–12 листопада), VII Міжнародний форум-фестиваль кларнетної і саксофонної музики «Сонячні кларнети» (Житомир, 23–26 листопада), IX Інтернаціональний український музичний конкурс, присвячений пам'яті М. Спозіто (Київ, 4 грудня), у якому взяли участь майже 50 виконавців на духових і ударних інструментах у сольній і ансамблевій номінаціях.

Почну із VII Міжнародного конкурсу молодих виконавців на дерев'яних духових інструментах імені Дмитра Біді, знакового і глибоко шанованого в Європі.

Очолюючи на той час кафедру духових та ударних інструментів НМАУ ім. П. Чайковського, я почувався щасливою людиною. Адже вихованці професорів нашої кафедри на цьому конкурсі здобули 13 лауреатських премій, практично, у всіх категоріях номінацій флейта, гобой, кларнет, фагот і саксофон. У середній і старшій категоріях брали участь студенти кафедри, у молодшій – учні сектору педагогічної практики.

Прослухавши майже 70 учасників у номінаціях кларнет, саксофон, можна впевнено стверджувати, що рівень конкурсу зростає, хоч у молодшій і середній групах і траплялися не зовсім професійно підготовлені учасники: у деяких дітей постановочні вади пальцевого і дихального апаратів, іноді культивується суто інструментальне, позбавлене вокального наповнення стакато, є інтонаційні неточності. Очевидно, нашому мистецькому загалу потрібне проведення майстер-класів, конференцій, круглих

столів, хоча сьогодні Інтернет легко може допомогти будь-кому з допитливих педагогів отримувати необхідні знання, знаходити відповіді з будь-яких методичних питань.

Приємно вразили досягнення вихованців В. Турбовського, флейтиста, заслуженого артиста України, доцента кафедри. Його вихованці здобули перші премії у всіх вікових категоріях: В. Грицун (молодша категорія), Т. Гудзеляк (середня категорія), Б. Єремєєв (старша категорія). Крім того, серед вихованців Володимира Кириловича є лауреати й інших премій. Серед відзначених на конкурсі флейтистів є й вихованці доцента кафедри А. Кушніра, О. Самохін (третя премія у середній категорії) і А. Акчурін (диплом). Дещо скромніші досягнення наших студентів у номінації гобой. Лише третю премію виборол П. Маслова (середня категорія), вихованка М. Деснова, старшого викладача кафедри.

Яскраву гру на конкурсі продемонстрували і львівські флейтисти. Так, вихованці завідувача кафедри духових і ударних інструментів Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка, доктора мистецтвознавства, професора А. Карпяка отримали другі премії: Р. Борилук (середня категорія) і З. Ходан (старша), як і Р. Ієвський (клас старшого викладача кафедри О. Павленка).

Кларнетист Д. Фонарюк, третьокурсник НМАУ ім. П. Чайковського впевнено виборов першу премію у старшій категорії, а студенти КІМ ім. Р. Глієра стали лауреатами другої премії: С. Булига (молодша категорія) і Д. Вирозуб (середня категорія). Усі вони – вихованці професора Р. Вовка. М. Сукач, учень викладача О. Авраменка у КІМ ім. Р. Глієра отримав диплом у середній категорії.

Як завжди, гарні результати в номінації кларнета показали учні заслуженого артиста України, доцента НМАУ ім. П. Чайковського Ю. Василевича: В. Макарова (третя премія, Київської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату імені М. В. Лисенка) та учень цієї ж школи Д. Шиян (приз «Надія»), наймолодший учасник конкурсу. Відзначимо плідну педагогічну діяльність В. Алтухова, українського кларнетиста, заслуженого діяча мистецтв України, професора, директора Харківської спеціалізованої музичної школи-інтернату, вихованці якого грають по всьому світу. І на цьому конкурсі його учні виступили досить успішно (А. Каршев – друга премія, А. Ситников – диплом у молодшій віковій категорії); В. Ляшко (перша премія у середній категорії) та В. Шенгур (друга премія у старшій віковій категорії), Тер-Карпетянц Тигран (диплом за найкраще виконання твору сучасного автора). Гідно виступив ще один представник харківської кларнетової школи – Л. Хачатрян (третя премія у старшій категорії, педагог С. Третьяков).

Традиційно майстерно виступили кларнетисти І. Проціва, заслуженого артиста України, завідувача відділу духових та ударних інструментів Львівського державного музичного коледжу імені С. П. Людкевича і викладача ЛНМА ім. М. В. Лисенка (В. Прусак – друга премія у старшій віковій категорії, Д. Балуска – третя премія у середній категорії). М. Палій, вихованець А. Сеньковича, педагога кларнета зі Львівської національної академії імені М. В. Лисенка, отримав диплом у середній категорії. Приємно, що О. Бачинський, учень молодого львівського педагога кларнета В. Борецького, здобув першу премію у молодшій категорії, продемонструвавши європейський рівень гри, а М. Назарій – третю премію в середній категорії.

Серед кларнетистів середньої категорії дипломи отримали І. Глущенко, студент З. Буркацького, професора кларнета і саксофона, завідувача кафедри духових і ударних інструментів, декана оркестрового факультету Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової.

Щодо виступів саксофоністів, у молодшій категорії давно вже «задає тон» на конкурсах України вихованець Ю. Василевича Ігарасі Кента (КССМШ ім. М. В. Лисенка). Його яскрава художня індивідуальність завжди імпонує слухачам

і членам журі. Він і на цьому конкурсі здобув першу премію, хоч мав серйозного опонента – М. Чередниченка, учня цієї ж школи (клас доцента М. Мимрика). Ігарасі переміг із перевагою в один голос. Справді, така конкуренція сприятиме прогресу саксофонної школи в Україні.

Лауреатами і дипломантами конкурсу в молодшій віковій категорії також стали: М. Мирончук, друга премія (Рівненське музичне училище, педагог К. Кімстач), Ю. Артим, третя премія (ЛССМШ ім. С. Крушельницької, педагог В. Гойсак), Д. Панченко третя премія (Житомирський коледж культури і мистецтв імені Івана Огієнка, педагог О. Новак). Дипломи одержали С. Пахолків, Каріна Литвинюк і К. Скобало (ЛССМШ ім. С. Крушельницької, педагог В. Гойсак), І. Смирнов (школа педпрактики Львівського державного музичного коледжу імені С. П. Людкевича, педагоги Ліля і Дмитро Максименки), С. Дрьомова (ДМШ №10 м. Києва, педагог В. Кузьменко).

Якщо у молодшій категорії виборювали перемогу майже двадцять саксофоністів, то в середній їх було шестеро. Щоправда, усі вони продемонстрували належний виконавський рівень і були відповідно нагороджені. На жаль, першої премії не був удостоєний жоден із учасників. Мене особисто приємно вразила саксофоністка із Дніпропетровської академії музики імені М. І. Глінки А. Кукуніна, здавалося, вона здобуде першу премію, але через деякі неточності в її програмі їй присуджено другу премію. Другу премію здобув і вихованець Львівського державного музичного коледжу імені С. П. Людкевича О. Зелик (викладач Д. Максименко), а третю було розподілено між Д. Никитенко (Рівненське музичне училище Рівненського державного гуманітарного університету, педагог Є. Самусенко) і С. Безпалюк (Львівський державний музичний коледж ім. С. Людкевича, педагог Л. Максименко). Дипломи одержали С. Кшивак (Рівненський державний гуманітарний університет, педагог К. Кімстач) та І. Сметана (Івано-Франківське музичне училище імені Дениса Січинського, педагог Я. Курілець).

Чотири учасники у старшій групі, номінація саксофон, представляли Київ і Львів. Найкраще виступив Д. Довбиш (НМАУ ім. П. І. Чайковського, викладач Ю. Василевич). Його впевнена і яскрава гра сподобалась як слухачам, так і членам журі. Другу премію було розподілено між В. Довганем (ЛНМА ім. М. В. Лисенка, викладач Ю. Корчинський) та О. Гаврилюк (НМАУ ім. П. І. Чайковського, викладач Ю. Василевич).

До речі, Ю. Корчинський професійно підготував саксофоніста. Таку успішну педагогічну і виконавську діяльність давно вже здійснюють кларнетисти: киянин Ю. Василевич, одесит З. Буркацький і львівський гобоїст професор В. Цайтц.

Третьою премії була удостоєна К.-А. Качмар (ЛНМА ім. М. В. Лисенка, викладач Д. Максименко), грі якої притаманна висока виконавська культура. Яскраво виступивши у першому турі, вона, на жаль, поступилася у другому.

До речі, журі у номінації «кларнет-саксофон» діяло за принципом: «Люби, Боже, правду!» Прослухавши 65 учасників, члени журі жодного разу не сперечалися, що, на мою думку, свідчить про високий професійно-моральний рівень його складу.

Під час церемонії вручення нагород відбувся концерт лауреатів перших премій. Кожен виступ переможця в будь-якій номінації, будь-якої вікової категорії переконував, що Міжнародний конкурс імені Дмитра Біді – це міжнародний рівень!

Так детально характеризувати виступи лауреатів і дипломантів у номінаціях кларнет – саксофон маю змогу тільки тому, що, працюючи у складі журі цих номінацій, наживо чув усіх учасників.

Щодо інших конкурсантів у номінаціях флейта, гобой і фагот, вдалося почути лише переможців на підсумковому концерті. Назву їх у молодшій, середній і старшій вікових категоріях за партитурою: флейтисти В. Грицун, Т. Гудзеляк, Б. Єремєєв (Київ,

педагог В. Турбовський). Серед гобоїстів, яких завжди набагато менше на будь-якому конкурсі, ніж флейтистів, кларнетистів чи саксофоністів, вразили своєю високою виконавською культурою С. Борисов (молодша категорія), який незважаючи на свій ще дитячий вік, продемонстрував дуже високий виконавський рівень. Це був виступ справжнього артиста, митця! Слухаючи його гру, розумієш роль Учителя!

Так, протягом багатьох років плекає талант українських виконавців на духових Л. Закопець, заслужений діяч мистецтв України, директор ЛССМШ ім. С. Крушельницької, доцент. Учні Льва Мироновича перемагають на всіх виконавських конкурсах. Браво, Маестро!

У середній категорії журі переможця не визначило, у старшій повністю домінувала гобойна школа Польщі, зокрема вихованці професора Єжи Котички із Кракова не мали собі рівних. Це підтвердив виступ у концерті лауреатів володарки першої премії К. Лукавської, яка продемонструвала європейський рівень гри. Справді, українським педагогам гобою варто задуматись, як обійти європейських конкурентів.

Викликала захоплення у слухачів концерту лауреатів вихованка Дніпропетровської академії музики імені М. І. Глінки фаготистка Я. Снісар, перша премія (педагог О. Гурін), чудово виступила О. Васильєва, переможниця у середній категорії, вихованка ХССМШ (педагог Г. Абаджян).

Відзначимо видатну педагогічну діяльність одного з корифеїв фаготного мистецтва в Україні Гаррі Артушевича Абаджяна, завідувача кафедри духових та ударних інструментів Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, народного артиста України, кандидата мистецтвознавства, професора, вихованці якого вже десятки років прославляють фаготне мистецтво як в Україні, так і у світі.

Справжню професійність продемонстрував на концерті переможців лауреат першої премії у старшій категорії вихованець НМАУ ім. П. Чайковського О. Сєдін (педагог Ю. Дондаков), а його виконання «Концерту» Л. Колодуба настільки вразило членів журі, що вони відразу звернулись до автора з проханням надати партитуру, щоб виконати цей твір у Польщі. До речі, О. Сєдін, навчаючись у Ю. Дондакова, учня патріарха фаготової школи України, народного артиста України, доктора мистецтвознавства, члена-кореспондента Національної академії мистецтв України, професора Володимира Миколайовича Апатського, спадкоємно перейняв у вчителів високе фаготове мистецтво міжнародного рівня!

На жаль, з різних причин, з часу проведення міжнародних конкурсів імені Дмитра Біді не взяли участі студенти фаготного класу В. Апатського, від чого фаготна категорія, на моє переконання, втратила. Адже учні Володимира Миколайовича, починаючи з 1976 року, незмінно здобували перші премії на **всіх** конкурсах, включно з останніми чотирма Всесоюзними конкурсами, що є неперевершеним серед усіх викладачів гри на духових інструментах України.

Високий виконавський рівень майже всіх лауреатів конкурсу підтримували своєю чудовою грою концертмейстери, за що їм щира вдячність!

Безумовно, успішне проведення конкурсу навряд чи було б можливим без патронату Міністерства культури України, Львівської державної адміністрації та обласної ради, Департаменту з питань культури, національностей і релігій Львівської ОДА, Львівської музичної академії імені М. В. Лисенка, Львівської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату імені С. Крушельницької, Львівського державного музичного коледжу імені С. П. Людкевича та їхніх керівників.

Гарній атмосфері на конкурсі сприяв виступ директора департаменту культури, національностей і релігій львівської ОДА, кандидата мистецтвознавства Христини Береговської. Цю творчу енергію не могло не підтримати журі конкурсу у складі

українських професорів – Гаррі Абаджяна, Валерія Алтухова, Василя Борецького, Юрія Василевича, Романа Вовка, Левка Закопця, Андрія Карпяка, Миколи Федуна, В'ячеслава Цайтца – та зарубіжних: Ондраша Адор'яна (Данія, Німеччина), Ельжбети Гаєвської, Кшиштофа Камінського, Єжи Котички (Польща), Юліуса Кляйна (Словаччина). Очолював конкурс всесвітньовідомий український композитор Мирослав Скорик. Виконавчим директором конкурсу був відомий український митець Олег Созанський, якому вдалося успішно поєднати всі заходи цього знакового мистецького конкурсу.

Практично всі лауреати конкурсу є вихованцями провідних виконавських шкіл України та зарубіжжя. Якщо нікого не дивували переможні здобутки юних музикантів із Києва, Львова, Харкова, Мінська, Варшави, Кракова, Лодзі чи Одеси, де давно діють потужні центри духового виконавства, то поява яскравих молодих музикантів із Дніпра, Запоріжжя, Рівного, Івано-Франківська, київських дитячих музичних шкіл № 1, № 10, ДМШ м. Мінська приємно вразили. Адже народження нових талантів – велике щастя для всього музичного загалу не тільки в Україні.

VI Міжнародний конкурс трубачів імені М. Старовецького, проведений у Тернополі, можна вважати тріумфом української трубної школи! Так, Гран-прі було присуджене вихованцеві кафедри духових і ударних інструментів НМАУ ім. П. Чайковського О. Скакуну (клас професора М. Баланка), а першу премію було розподілено між В. Ірхою (ХНУМ ім. І. П. Котляревського, клас професора В. Подольчука) та В. Грищуком (ЛНМА ім. М. В. Лисенка, клас професора Р. Наконечного). Другу і третю премії отримали А. Арутюнян із Вірменії і М. Бачило з Білорусі!

Традиційною подією у мистецькому житті України є музичний фестиваль «Сонячні кларнети», який уже всьоме відбувся в Житомирі. Це свято духової музики щороку збирає не лише відомих кларнетистів і саксофоністів, а й яскравих українських і зарубіжних музикантів-виконавців на дудці, скрипці, фортепіано, сприяючи цим розвитку музичної культури в Україні. Цього року гостями фестивалю були професор Мілош Міятович із Сербії, професор В. Алтухов і доцент В. Чуриков із Харкова, професор З. Буркацький з Одеси, професори Ю. Василевич і Р. Вовк із Києва. Усі вони приїхали з найкращими своїми учнями, які неодноразово (у межах фестивалю) виступали на різних сценах Житомира.

Завдячувати необхідно Миколі Покропивному, фундатору й організатору фестивалю, директору Житомирського коледжу культури і мистецтв імені Івана Огієнка, а також автору ідеї цього проекту викладачу кларнета коледжу Миколі Поляновському. Спільно з командою однодумців, вони у наш складний час щорічно організовують такий цікавий музичний форум.

Очевидно, що жоден найкращий організатор не здатен забезпечити жодного заходу самотужки. Робота потужної команди М. Покропивного відчувалась повсюдно – ішлося про зустріч гостей (професорів і студентів) чи розміщення їх у готелі, організацію харчування, екскурсію по Житомирському коледжу культури і мистецтв, цікаві розповіді про Івана Огієнка, чи організацію концертів у Житомирській обласній філармонії імені Святослава Ріхтера (генеральний директор, заслужений діяч мистецтв України П. Даценко), чи забезпечення синхронного перекладу виступу гостей із-за кордону тощо.

Бездоганна організація фестивалю вже всьоме – це безпрецедентно! Під час його відкриття відбулося представлення почесних гостей, було висловлено і вдячність спонсорам. Знаменно, що фестиваль розпочався звуками музики у виконанні ансамблю кларнетистів. Майже тридцять кларнетистів, віком від 8 до 65 років, серед яких були не тільки житомиряни, а й гості з Києва, Харкова і Сербії. Київський професор Ю. Василевич прикрасив звучання оркестру фундаментальним звуком свого бас-кларнета. Микола Поляновський, організатор і керівник цього цікавого колективу, є

постійним учасником усіх фестивалів «Сонячні кларнети». Він відомий не тільки в Житомирі як кларнетист, художній керівник житомирського диксиленду «Cristall-Dixie» у складі: М. Поляновський – кларнет, О. Орловський – тромбон, О. Новак – ритм-гітара, М. Прокопчук – бас-гітара, В. Евдун – ударні, О. Стародубенко – клавішні.

Яскравих виконавців із Харкова привіз професор В. Алтухов. Серед його учнів діти 9–18 років. Усі вони (К. Німенський, О. Каршев, В. Ляшко, В. Шенгур) успішно виступили на різних майданчиках фестивалю, підтвердивши якісною грою реноме свого видатного Вчителя. Із Харкова приїхала і група цікавих молодих саксофоністів на чолі з відомим харківським педагогом саксофона В. Чуриковим. Його учні В. Чуриков, І. Бурула і І. Купельський вдало, іноді з джазовим шармом, доповнювали академічні виступи кларнетистів.

Цікаво презентували Одесу саксофоністи Б. Бойко і Н. Кондратюк, учні відомого одеського професора кларнета і саксофона З. Буркацького, а Житомир – молодий саксофоніст Д. Панченко (педагог – О. Новак).

Потужно виглядала команда кларнетистів і саксофоністів із Києва. Учні професора Ю. Василевича Д. Шиян, К. Ігарасі, В. Макарова і Д. Довбиш, як завжди, виступили блискуче з фахового і художнього погляду, як справжні артисти.

Яскраво завершив ці виступи у Житомирській обласній філармонії імені Святослава Ріхтера відомий уже молодий кларнетист, соліст симфонічного оркестру Національної опери України Олег Мороз. Він бездоганно виконав другу і третю частини Концерту для кларнета В. А. Моцарта у супроводі симфонічного оркестру Національної радіокомпанії України під орудою народного артиста України В. Шейка.

Складні твори для кларнета-соло успішно виконали студенти київського професора кларнета Р. Вовка: Д. Фонарюк – сонату Т. Олаха, яку, через її технічну складність, нечасто виконують в Україні, а О. Шебета – фантазію Й. Відмана.

ІХ Інтернаціональний український музичний конкурс, присвячений пам'яті Миколи Спозіто, традиційно цікавий своїм віковим і номінаційним багатством, а також особливою віковою категорією «Дебют» (до 8 років включно), що дає можливість бачити майбутнє духового мистецтва України. Цей конкурс традиційно заохочує молодь до занять музикою і є надзвичайно демократичним. Так, вікова категорія «Дебют», у якій можуть змагатися діти віком до 8 років включно, є безцінною. Адже такі маленькі музиканти не часто мають можливість змагатися зі своїми ровесниками, бо нерідко у молодшій віковій категорії поєднано учасників віком від найменших до 15 років включно! Цікаво спостерігати за 6-8-річними дітками, які іноді демонструють задатки справжніх майстрів, адже істина: «Талан не закопати» живе і має реальні підтвердження. Слухаючи маленьких, відразу бачиш учителя, який демонструє свій педагогічний рівень, професійну майстерність, свої вміння або ж безпорадність, іноді – байдужість, що є найстрашнішим.

Нерідко викладачі середньої і вищої освітніх ланок музичної освіти України, приховуючи свою непрофесійність, перекладають свою фахову безпорадність на колишніх педагогів. У категорії «Дебют» це виключено. Там усе як на долоні: педагогічний рівень викладача журі спостерігає з перших звуків малюка.

Позитивним у конкурсі варто вважати необмежену кількість премій. Кожну премію можна розподіляти між претендентами. Тобто, журі може відзначити і заохотити кожного, вартого уваги молодого музиканта. Цінність конкурсу полягає ще й у цьому. Юні музиканти, за моїми спостереженнями, люблять його, він часто стає для них трампліном і сприяє зростанню їхньої виконавської майстерності, психологічному загартуванню, стійкості, необхідній для подальших творчих досягнень і перемог.

Конкурс виявив нові імена не лише юних виконавців, а й перспективних педагогів, серед яких флейтисти М. Кіях, І. Єрмак І. Чайковський; кларнетисти

О. Ганапольський і О. Мороз, валторніст Д. Таран, вихованці яких відзначалися не лише яскравою грою, а й здобутими лауреатськими дипломами.

Як завжди, високий педагогічний рівень продемонстрували відомі й досвідчені викладачі: О. Блінов, Ю. Василевич, Р. Вовк, Р. Зайцев, О. Кочерженко, М. Омельченко, О. Самойлов і В. Слупський, вихованці яких здобули різні лауреатські премії. Майже в усіх цих викладачів є переможці першої премії. А у флейтиста В. Турбовського шість лауреатів першої премії у різних вікових категоріях! Браво Маестро!

Високий виконавський рівень дітей був би не можливим без участі високо-професійних піаністів-концертмейстерів: С. Бурова, О. Воз'янової, Г. Горбатової, Є. Дашака, Н. Слупської, В. Таран, К. Улезько, Н. Федусів-Пушкар, О. Чайковської, М. Чикаренка та багатьох інших.

Отже, кінець 2016 року виявився вдалим і вельми успішним для українського духового мистецтва, ознаменувавшись яскравими перемогами на міжнародному рівні. Результати цих музичних подій свідчать про високий рівень української виконавської школи гри на духових інструментах.

**Вовк Р. А. Фестивали, конкурси...** Охарактеризованы достижения в сфере духового исполнительства в Украине конца 2016 года и победы украинских исполнительских школ, в частности, такие художественные акции: VII Международный конкурс имени Дмитрия Беды (Львов, 23–27 октября), Международный конкурс трубачей имени Мирона Старовецкого (Тернополь, 7–12 ноября), VII Международный форум-фестиваль кларнетной и саксофонной музыки «Солнечные кларнеты» (Житомир, 23–26 ноября), IX Интернациональный украинский музыкальный конкурс, посвященный памяти Н. И. Спозито (Киев, 4 декабря), в котором приняли участие около 50 исполнителей на духовых и ударных инструментах в сольной и ансамблевой номинациях. Конец 2016 года оказался удачным и весьма успешным для украинского духового искусства, ознаменовавшись яркими победами на международном уровне. Результаты этих событий свидетельствуют о высоком мастерстве исполнителей украинской школы игры на духовых инструментах, о плодотворной педагогической работе известных музыкантов (А. Блинов, Ю. Василевич, Р. Вовк, Р. Зайцев, А. Кочерженко, М. Омельченко, А. Самойлов и В. Слупский) и пианистов-концертмейстеров (С Буров, А. Возьянова, Г. Горбатова, Е. Дашак, Н. Слупская, В. Таран, К. Улезько, Н. Федусив-Пушкар, О. Чайковская, Н. Чикаренко).

**Ключевые слова:** конкурс, лауреат, педагог.

**Vovk R. A. Festivals, Competitions...** The article characterizes the achievements in the field of wind performance in Ukraine in late 2016 and the victories of Ukrainian performing schools, in particular the following artistic actions: the 7<sup>th</sup> Dmytro Bida International Competition (Lviv, October 23–27), the Myron Starovetsky International Trumpet Competition (Ternopil, November 7–12), the 7<sup>th</sup> International Forum-Festival of Clarinet and Saxophone Music “Sunny Clarinets” (Zhytomyr, November 23–26), the 9<sup>th</sup> International Ukrainian Musical Competition in Memory of M. Spozito (Kyiv, December 4), where almost 50 performers of wind and percussion instruments in solo and ensemble nominations took part. So, the end of 2016 proved very successful for Ukrainian wind performance, marked by bright victories on an international level. The results of these musical events testify to the high level of the Ukrainian wind performance school, fruitful pedagogical work of famous Ukrainian wind performers (O. Blinov, Y. Vasylevych, R. Vovk, R. Zaitsev, O. Kocherzhenko, M. Omelchenko, O. Samoilov and V. Slupsky) and pianists-accompanists (S. Burov, O. Vozjanova, H. Gorbatoва, E. Dashak, N. Slupskaya, V. Taran, K. Ulezko, N. Fedusiv-Pushkar, O. Chaikovska, M. Chikarenko).

**Keywords:** competition, laureate, pedagogue.